

అధ్యాయం 5 ముద్రలకు ముద్రలు

ఈ అధ్యాయంలో, మీరు సీల్స్ యొక్క డిజైన్, ఉద్దేశ్యం మరియు కళాత్మక లక్షణాల గురించి నేర్చుకుంటారు. చరిత్ర ద్వారా ముద్రల ఉదాహరణల నుండి ప్రేరణ పొంది, మీరు మీ స్వంత ముద్రలను డిజైన్ చేస్తారు మరియు క్రాఫ్ట్ చేయడానికి వివిధ రకాల పదార్థాలతో వాటిని ప్రయోగాలు చేస్తారు. ఈ ప్రక్రియలో, మీరు కాగితం మరియు ఫ్యాబ్రిక్ రెండింటిపై మీ ముద్రలను కూడా పరీక్షిస్తారు. మీరు ఈ ప్రక్రియను అజ్జిబ్

0680CH05

బ్లాక్ ప్రింటింగ్ వస్త్ర సంప్రదాయంతో కూడా అనుసంధానించగలుగుతారు. బ్లాక్స్ వంటి మీ స్వంత ముద్రలను ఉపయోగించి, కాగితం, వస్త్రం మరియు ఇతర ఉపరితలాలపై మీ స్వంత ప్రింట్లను సృష్టించడానికి మీరు ఆసక్తికరమైన సమూహాలను కూడా తయారు చేయవచ్చు.

యాక్టివిటీ 1: సీల్స్ గురించి చూద్దాం

మీ టీచర్, స్కూల్ ప్రిన్సిపాల్ లేదా మీ పాఠశాలలో ఎవరైనా సీల్స్ మరియు రబ్బర్ స్టాంపులను ఉపయోగించడం మీరు ఎప్పుడైనా చూశారా?

ముద్రతో ఏదైనా కాగితం లేదా డాక్యుమెంట్ కనుగొనడానికి మీ ఉపాధ్యాయుడి సహాయం తీసుకోండి. ఈ ప్రశ్నలను చర్చించండి:

1. సీల్ పై ఉన్న చిత్రం లేదా ఏమిటి?
2. ముద్ర ఏమి తెలియజేస్తుంది?
3. సీల్స్ దేనికి ఉపయోగిస్తారు?

సీల్స్ కు పిక్చర్ సింబల్ లేదా టెక్స్ట్ ఉండవచ్చు. అవి వ్యక్తులు, సమాజాలు, రాజ్యాలు, సంస్థలు మరియు సంస్థల జీవితాలు, దినచర్యలు, సామాజిక స్థానాలు మరియు నమ్మకాల గురించి మనకు ఆధారాలను ఇస్తాయి.

ముద్రలను చూడండి మరియు మీరు చూసే చిత్రాలు మరియు చిహ్నాలను గమనించండి. వాటిని పోల్చి చూడండి మరియు చిహ్నాలు దేనిని తెలియజేస్తాయో చర్చించండి.

ఈ ముద్రలన్నింటికీ ఒక చిత్రం చిహ్నంతో పాటు వివిధ లిపిలలో కొన్ని లిఖిత వచనం ఉందని గమనించండి.

చరిత్ర యొక్క వివిధ కాలాలకు చెందిన ముద్రలు

యాక్టివిటీ 2: ఫీల్డ్ ట్రిప్

స్థానిక తపాలా కార్యాలయాన్ని సందర్శించండి మరియు పోస్ట్ మాస్టర్ లేదా పోస్ట్ సేవలలో ఉపయోగించే ముద్రలు మరియు స్టాంపులను మీకు చూపించగల ఏదైనా ఇతర తపాలా అధికారిని కలవండి. ఈ క్రింది వాటిని కనుగొని నోట్స్ తయారు చేసుకోండి:

1. స్టాంప్ సీల్ లో ఉపయోగించిన వస్తువులు.
2. పోస్ట్ సర్వీస్ లోగో లేదా సింబల్.
3. సీల్ లో ఇవ్వబడిన ఇతర సమాచారం.

కొనసాగండి: మీ కుటుంబంలోని పెద్ద సభ్యులతో సంభాషించండి మరియు వాటిపై ముద్రలు ముద్రించిన డాక్యుమెంట్లు లేదా తపాలా కవర్ల కొసం వారిని అడగండి. ముద్ర యొక్క వివరాలను పరిశీలించండి మరియు మీరు కనుగొన్న చిహ్నాలు మరియు గ్రంథాల గమనికలు లేదా స్కెచ్ లను తయారు చేయండి.

ప్రయోగం: ఏదైనా నాణెం తీసుకోండి. దాని మీద ఒక కాగితం ఉంచండి మరియు పెన్సిల్ ఉపయోగించి, నాణెం యొక్క చిత్రం కనిపించే వరకు ఉపరితలంపై రేఖల గుర్తులను సృష్టించండి.

యాక్టివిటీ 3: మీ స్వంత ముద్రను తయారు చేసుకోండి

ఇప్పుడు మీరు ముద్ర యొక్క లక్షణాలు మరియు ప్రయోజనాల గురించి తెలుసుకున్నారు, మీరు మీ స్వంత ముద్రను తయారు చేయడానికి ప్రయత్నించాలనుకుంటున్నారా?

మీరు మొదట దాని రూపకల్పనతో ప్రారంభించాలి. ఒక కాగితం మరియు పెన్సిల్ తీసుకొని, కొన్ని ఆలోచనలు మరియు సన్నాహక స్కెచ్ లను రాయండి.

దశ 1 - కనుగొన్న వస్తువులతో పరీక్షించండి

- కొద్దిగా బంకమట్టి లేదా పిండిని సిద్ధం చేయండి.
- బటన్లు, బాటిల్ క్యాప్ లు, కర్రలు, ఆకులు, నాణేలు మొదలైన కొన్ని చిన్న వస్తువులను సేకరించండి.
- మీ మట్టి ఉపరితలాన్ని చదునుగా మరియు తేమగా మార్చండి.
- బంకమట్టిపై మీరు సేకరించిన వస్తువులను నొక్కండి మరియు అవి చేసే ముద్రలను చూడండి.
- ఏ వస్తువులు స్పష్టమైన ముద్రలను సృష్టిస్తాయి మరియు ఎందుకు అని విశ్లేషించండి

ఒరిజినల్ లోగోకు ఒక ఉదాహరణ

దశ 2 - మీ ముద్రను రూపొందించండి

- మీ వ్యక్తిగత చిహ్నాన్ని సృష్టించండి. ఇది మిమ్మల్ని సూచించే సరళమైన చిత్రం కావచ్చు - ముఖం, ఆకు, పువ్వు, పండు, వస్తువు, జంతువు, అక్షరం, చిహ్నం మొదలైనవి. ఇది మీకు ఇప్పటికే ఉన్న కొన్ని గుర్తించదగిన లక్షణాలను లేదా మీకు ముఖ్యమైన విలువలను తెలియజేయాలి.
- మీ డిజైన్ ను సింపుల్ గా ఉంచుకోండి.

దశ 3 - మీ ముద్రను తయారు చేయండి

- మీరు చూసిన ముద్రలు మరియు వాటిని సృష్టించడానికి ఉపయోగించిన పదార్థాలను గుర్తు చేసుకోండి.

- ప్రత్యామ్నాయాల గురించి ఆలోచించండి. ఉదాహరణకు, కార్డ్ బోర్డ్ ముక్కలు, బంకమట్టి, జనపనార తాడు, స్పాంజ్, రబ్బరు మొదలైనవి.
- మీరు పనిచేసే మెటీరియల్ యొక్క ఉపరితలాన్ని చదును చేయండి. ఒక ముద్ర యొక్క డిజైన్ యొక్క అన్ని భాగాలు సమానంగా ఉంటే దాని ముద్ర స్పష్టంగా ఉంటుందని గుర్తుంచుకోండి.
- మీ డిజైన్ ను కత్తిరించడానికి, చెక్కడానికి మరియు ఆకృతి చేయడానికి మీరు సురక్షితంగా ఉపయోగించగల సాధనాలను ఎంచుకోండి.
- మీ డిజైన్ చెక్కడం కష్టమని మీకు అనిపిస్తే, దానిని సరళీకరించండి మరియు మీ రూపకల్పనను పూర్తి చేయండి.

విద్యార్థులు సీల్స్ తయారు చేసి ముద్రించే ప్రయోగం

దశ 4 - మీ ముద్రను పరీక్షించండి

- మీ ముద్రను స్టాంప్ చేయడం కొరకు మెటీరియల్ మరియు ఉపరితలాన్ని ఎంచుకోండి. మీ ముద్ర గుండ్రంగా మరియు చదునుగా లేకపోతే, మీరు వస్తువులతో మొదటి పరీక్షలో చేసినట్లుగా తడి బంకమట్టి లేదా పిండిపై నొక్కవచ్చు.
- మీ ముద్ర చదునుగా ఉంటే, పెయింట్ లేదా సిరా పూయడానికి మరియు ఏదైనా కాగితంపై స్టాంప్ వేయడానికి ప్రయత్నించండి.
- ఫలితాన్ని బట్టి, మీరు కోరుకున్న ప్రభావాన్ని సాధించే వరకు మీరు డిజైన్లో మార్పులు మరియు మెరుగుదలలు చేయవచ్చు.

యాక్టివిటీ 4: ప్రింటింగ్

ఇప్పుడు, మీరు పదేపదే ఉపయోగించగల ముద్రను కలిగి ఉన్నారు! రబ్బరు స్టాంప్ ప్యాడ్ లో సిరా నానింది. మనం స్టాంప్ ప్యాడ్ లోకి రబ్బరు సీల్ ను ప్రెస్ చేసినప్పుడు, అది సిరాతో పూత పూయబడుతుంది, ఇది నొక్కడం ద్వారా కాగితంపై ముద్రించబడుతుంది.

ముద్రణ యొక్క అనేక విభిన్న సంప్రదాయ ప్రక్రియలలో ఇదే ప్రక్రియను చూడవచ్చు. హ్యాండ్ బ్లాక్ ప్రింటింగ్ ప్రక్రియను చూద్దాం, ఎందుకంటే ఇది

మీకు తెలిసిన రబ్బరు స్టాంపులు మరియు మీరు తయారు చేసిన ముద్రలను పోలి ఉంటుంది.

ఇది చెక్కిన చెక్క కట్ట. నమూనాను పెంచిన భాగాలను గమనించండి. కలప చెక్కడంలో నైపుణ్యం కలిగిన ఒక కళాకారుడు ఈ బ్లాక్ ను జాగ్రత్తగా చెక్కాడు. మీ చుట్టూపక్కల కార్పెంటర్లు మరియు కలప కార్వర్లు ఉన్నారా?

వారిని కలవండి మరియు ఈ చిత్రాన్ని చూపించండి, అటువంటి ముక్కను ఎలా చెక్కారో వారిని అడగండి. ఉపయోగించిన టూల్స్ గురించి మరియు దీనిని హ్యాండ్ కార్వ్ చేయడానికి ఎంత సమయం పడుతుందో అడిగి తెలుసుకోండి. ఈ చెక్క బ్లాకును వస్త్రాలపై ముద్రణకు ఉపయోగిస్తారు. ఈ వస్త్రాలను హ్యాండ్ బ్లాక్ ప్రింటెడ్ టెక్స్ టైల్స్ అంటారు.

హ్యాండ్ బ్లాక్ ప్రింటర్ యొక్క చిత్రాన్ని చూడండి మరియు సిరా వేసిన బ్లాక్కు గుడ్డపై జాగ్రత్తగా ఉంచండి. నిరంతర నమూనాను సృష్టించడానికి ఒకే బ్లాక్ పదేపదే ఉపయోగించబడుతుంది. అనే ప్రత్యేకమైన వస్త్రాన్ని తయారు చేస్తున్నాడు. అజ్రాబ్, ఇది గుజరాత్ లోని కచ్ లో ఆచరిస్తారు.

మీ ముద్రతో మీరు ఒక నమూనాను సృష్టించగలరని మీరు అనుకుంటున్నారా? మీరు నిరంతర నమూనాకు తగిన మరొక ముద్రను కూడా సృష్టించవచ్చు. కొన్ని డిజైన్లు తయారు చేసి ప్రయత్నించండి.